

ARTinED online: A new approach to education using the arts

Οδηγός αναφοράς e-ARTinED
για τη Διδασκαλία Σχολικών Γνωστικών
Αντικειμένων μέσω της Μουσικής

ID project: KA201-01226718

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

Οι Τέχνες μπορούν να οδηγήσουν μια κοινωνία σε νέους τρόπους σκέψης και ζωής ενδυναμώνοντας την δημιουργικότητα και την κριτική σκέψη των μελών της.

Τα παιδιά είναι απαραίτητο να αποκτήσουν τις σχετικές δεξιότητες για να διευρύνουν τους ψυχολογικούς και διανοητικούς τους ορίζοντες επιδιώκοντας την προσωπική και συλλογική ευημερία.

Η μεθοδολογία του έργου ARTinED αξιοποιεί τον ποιητικό και πεζό λόγο δίνοντας παραδείγματα για το πώς οι εκπαιδευτικοί μπορούν να εμπλουτίσουν τη διδασκαλία όλων των εκπαιδευτικών αντικειμένων στο σχολείο.

Ο πεζός λόγος είναι συνήθως λιγότερο συμβολικός, περισσότερο ρεαλιστικός παρά μεταφορικός, ενώ ο ποιητικός λόγος προσφέρει περισσότερες δυνατότητες νοηματοδότησης.

Δημιουργική γραφή

Με την προτεινόμενη μεθοδολογία, οι εκπαιδευτικοί προτείνουν στους μαθητές τους ασκήσεις δημιουργικής γραφής για να τους βοηθήσουν να αναπτύξουν τις επικοινωνιακές και γνωστικές τους δεξιότητες μέσω του ποιητικού και πεζού λόγου.

Η συνεργασία με έναν καλλιτέχνη μέσα στην τάξη είναι μια πολύτιμη μέθοδος. Ο καλλιτέχνης έρχεται σε άμεση πνευματική και συναισθηματική επαφή με τους μαθητές και έτσι μπορεί να τους βοηθήσει να αντιληφθούν καλύτερα τις τεχνικές γραφής, στρατηγικές αφήγησης αλλά και τη χαρά της δημιουργικής πράξης

Με την προτεινόμενη μεθοδολογία εμπλουτίζεται το λεξιλόγιο των μαθητών και βελτιώνονται οι ικανότητές τους στην παραγωγή γραπτού λόγου καθώς και οι δεξιότητες αφήγησης. Μαθαίνουν να εξηγούν καλύτερα τις ιδέες τους και να εκφράζουν τις σκέψεις, τα συναισθήματα, τις βαθύτερες επιδιώξεις και όνειρά τους.

Καθώς οι μαθητές επεξεργάζονται τη δομή των προτάσεων, επιλέγοντας τα κατάλληλα σημεία στίξης, εφαρμόζοντας γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες, καλλιεργούν και εμπλουτίζουν την εκφραστική τους ικανότητα

Η ποίηση συντροφεύει τα παιδιά από πολύ μικρή ηλικία. Αποτελεί απαραίτητο στοιχείο της παιγνιώδους επικοινωνίας με τους ενήλικες και τα άλλα παιδιά: νανουρίσματα, παιδικά τραγούδια, ρυθμικές φράσεις, αινίγματα γλωσσοδέτες και άλλα λεκτικά παιχνίδια.

Η ποίηση βοηθά τα παιδιά να αναπτύξουν την αίσθηση του ωραίου. Τα βοηθά επίσης να αντλούν ευχαρίστηση από τη χρήση της γλώσσας και να προσεγγίσουν αισθητικά τη λογοτεχνία.

Επιπλέον, αυτές οι δραστηριότητες συμβάλλουν στην καλλιέργεια της ορθοφωνίας. Οι μαθητές που ασκούνται στην ορθοφωνία από μικρή ηλικία μπορούν να μιλούν καλύτερα όταν μεγαλώσουν και έχουν πλουσιότερο λεξιλόγιο. Είναι επίσης μια πολύτιμη δεξιότητα που τα βοηθά να μάθουν να διαβάζουν καλύτερα και διευκολύνει την εκμάθηση ξένων γλωσσών

Μεθοδολογία:

Ανάγνωση. Η βασική ιδέα είναι να ξυπνήσει το ενδιαφέρον των μαθητών με τρόπο παιγνιώδη και ευχάριστο ώστε να απολαύσουν το ρυθμό των ποιητικών κειμένων και να μάθουν να συνθέτουν.

Προτείνονται ομαδικές δραστηριότητες. Τα παιδιά κάθονται στο έδαφος κυκλικά ή σε μικρές ομάδες ώστε να αισθάνονται άνετα και να μπορούν να ακολουθήσουν το ρυθμό με το σώμα τους.

Η συγγραφή ποιημάτων πρέπει να αποτελεί μέρος των εμπειριών γραφής. Είναι μια ευκαιρία να ενεργοποιηθεί η αίσθηση του ωραίου στα παιδιά.

Η βοήθεια του εκπαιδευτικού ή του καλλιτέχνη που οργανώνει τη δραστηριότητα πρέπει να είναι διακριτική ενθαρρύνοντας τα παιδιά να διερευνήσουν τα συναισθήματά τους γράφοντας στίχος με ένα τρόπο ασφαλή και δημιουργικό ώστε να εκφράσουν τον εσωτερικό τους κόσμο

Πώς η ποίηση μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά να αντιληφθούν και να δημιουργήσουν με τη φαντασία τους εικόνες για πράγματα που πρόκειται να μάθουν

1. Η ποίηση δημιουργεί μια προσωπική σχέση με τη γνώση. Οι μαθητές διαμορφώνουν ισχυρές προσωπικές εικόνες που διευκολύνουν την απομνημόνευση. Μια συλλογή ποιημάτων για την ιστορία, τη γεωγραφία, τις φυσικές επιστήμες και τα μαθηματικά είναι το πρώτο βήμα για να εμπλουτιστεί η μάθηση με μια αύρα ανθρώπινης αμεσότητας και προσωπικής μετοχής στη γνώση. Οι μαθητές συγκρατούν καλύτερα τις πληροφορίες και την ορολογία δημιουργώντας συσχετίσεις με βιώματα και προηγούμενες γνώσεις.

2. Η ποίηση προσφέρει ισχυρά μηνύματα που εμφυσούν ζωντάνια στα γεγονότα και τις έννοιες που διαφορετικά θα ήταν αδιάφορα για τους μαθητές. Για την ακρίβεια, η ποίηση είναι ο συντομότερος δρόμος να εισέλθει κανείς στην καρδιά ενός θέματος και βοηθά τα παιδιά να αφομοιώσουν καλύτερα τη γνώση συνδέοντας όσα μαθαίνουν με τα προσωπικά τους βιώματα.

3. Οι μαθητές αναπτύσσουν τη διαίσθησή τους συνδέοντας τη σχολική γνώση με την προσωπική τους ζωή, τη ζωή της κοινότητας στην οποία ανήκουν και με τον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο, τη φύση, τον κόσμο. Αναπτύσσουν την κοινωνική τους υπευθυνότητα και αναπτύσσουν έναν πλουραλισμό στον τρόπο με τον οποίο κατανοούν την πραγματικότητα

Πώς επιλέγεται ένα ποίημα

- επιλογή ποίησης υψηλής ποιότητας
- η ποίηση πρέπει να προσφέρει ευχαρίστηση
- το περιεχόμενο πρέπει να είναι προσιτό για τα παιδιά και τις εμπειρίες τους ώστε να ενεργοποιεί τη φαντασία τους
- το κείμενο πρέπει να είναι κατάλληλο για την τάξη και την ομαδική απαγγελία
- στην αρχή να προτιμούνται χιουμοριστικά ποιήματα με ομοιοκαταληξία
- οι μαθητές να ενθαρρύνονται να επιλέγουν και να προτείνουν ποιήματα
- “ο θεμέλιο λίθος της ποίησης είναι ότι υπάρχει μαγεία στην καθημερινή ζωή” (Weinstein)

Πεζός λόγος

Ο όρος πεζός λόγος, ετυμολογία, αναφέρεται σε όλες τις λογοτεχνικές μορφές πέραν των στιχουργικών.

Η ανάγνωση και η γραφή πεζού λόγου, πέραν της αισθητικής τους αξίας, βοηθά στην ανάπτυξης της προσωπικότητας των παιδιών και την καλύτερη κατανόηση της κοινωνίας.

Μεθοδολογία

Η επερώτηση είναι η βασική διαδικασία. Όλα τα παιδιά έχουν την ανάγκη να τροφοδοτούνται με ανοικτές ερωτήσεις που ενθαρρύνουν την εξαγωγή συμπερασμάτων, την εικασία, την πρόβλεψη, τη διαίσθηση, την αξιολόγηση και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

Η γραφή κειμένων σε πεζό λόγο βοηθά τους μαθητές να επεξεργαστούν μια ιδέα είτε αυτή είναι πραγματική είτε προϊόν επινόησης.

Τα παιδιά μαθαίνουν καλύτερα νέες έννοιες και αναπτύσσουν τις δεξιότητες γραφής τους με το να πλάθουν χαρακτήρες, καταστάσεις και ιστορίες με πλοκή. Για το σκοπό αυτό ο εκπαιδευτικός μπορεί να τους προτείνει ασκήσεις δημιουργικής γραφής ώστε κατανοήσουν πώς δημιουργείται η πλοκή μιας ιστορίας και πώς συνδέονται τα επιμέρους στοιχεία της

Πώς ο πεζός λόγος μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά να αντιληφθούν και να δημιουργήσουν με τη φαντασία τους εικόνες για πράγματα που πρόκειται να μάθουν

Όπως και με την ποίηση, ο πεζός λόγος βοηθά τα παιδιά να αναπτύξουν μία προσωπική σχέση με τη γνώση και να κατανοήσουν ποικίλες καταστάσεις.

Ιδιαίτερη είναι η συνάφεια του πεζού λόγου με την ιστορία, τη γεωγραφία (δημιουργία, εξερεύνηση και ερμηνεία χαρτών, πινάκων, γραφημάτων...), τις φυσικές επιστήμες και τα μαθηματικά (επίλυση προβλημάτων, ανάλυση αιτίων και αποτελεσμάτων, ανάγνωση, πρόβλεψη, εξαγωγή συμπερασμάτων)

Πώς επιλέγεται ένα κείμενο

Η επιλογή πρέπει να γίνεται ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών, το γνωστικό τους υπόβαθρο και την ηλικία καθώς και τη λογοτεχνική αξία και ποιότητα των κειμένων. Η καλύτερη προσέγγιση είναι η επιλογή των κειμένων να γίνεται σε συνεργασία με τους μαθητές

Πρακτικά παραδείγματα δίνονται στην εκτεταμένη μορφή του παρόντος οδηγού (στα αγγλικά) με τίτλο “ARTinED Background Report On Using Literature To Teach Curricular Subjects”

Come and enjoy the e-learning platform !

<http://eartined.coursevo.com>

e-artined.eu

info@e-artined.eu

<https://goo.gl/zMpw35>

The e-learning platform: <http://eartined.coursevo.com>

Technical University of Crete

